

Z licznych sygnałów i skarg przekazywanych w ostatnim okresie do inspektoratów pracy w całym kraju wynika, że zlecający prace związane z usuwaniem śniegu z dachów ignorują obowiązki wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Powoduje to dopuszczenie do pracy na wysokości bez wymaganych badań, szkolenia, zabezpieczeń i nadzoru nad wykonywaną pracą.

Tymczasem są to prace szczególnie niebezpieczne, przy wykonywaniu których należy ściśle stosować się do obowiązujących w tym zakresie przepisów, gdyż tylko w ten sposób można osiągnąć właściwy poziom bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i osób postronnych.

Okręgowi inspektorzy pracy otrzymali wskazania w zakresie postępowania w sytuacji pogodowej mającej miejsce obecnie w kraju i zobowiązani zostali do rygorystycznych działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa pracowników, które polegają również na zintensyfikowaniu czynności kontrolnych.

Odpowiedzialność bez pobłażania za wykroczenia będzie jednym z elementów dyscyplinujących tych pracodawców, którzy lekceważą obowiązki wynikające z trudnych warunków pracy w okresie zimowym.

Należy przy tym pamiętać, że obowiązki w zakresie organizacji pracy na wysokości dotyczą nie tylko pracodawców wobec pracowników, ale też pracodawców i przedsiębiorców wobec osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej!

Także osoby fizyczne, zlecające usuwanie z dachów swoich domów śniegu i lodu, winny powierzać te czynności firmom specjalizującym się w tym zakresie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. W przeciwnym razie, nie będą zwolnione od odpowiedzialności cywilnej i karnej za doznane szkody przez osobę, która te czynności wykonywała w ramach umowy cywilno-prawnej!

Należy pamiętać, że:

- do pracy na wysokości można skierować pracownika posiadającego aktualne orzeczenie lekarskie, potwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na wysokości
- pracownik skierowany do odśnieżania powinien przejść instruktaż stanowiskowy i być poinformowany o ryzyku zawodowym, związanym z wykonaniem tej pracy

- pracodawca winien zapewnić, a pracownik stosować, właściwe środki ochrony przed upadkiem z wysokości (szelki wraz z linką bezpieczeństwa i amortyzatorem lub urządzeniem samohamownym, kask oraz obuwie zabezpieczające przed poślizgnięciem)
- przed przystąpieniem do odśnieżania należy wygrodzić i oznakować strefy niebezpieczne, w których istnieje zagrożenie spadającymi masami usuwanego śniegu, lodu jak również narzędziami.

2. Zabronione jest dopuszczanie pracowników do pracy na wysokości przy odśnieżaniu, jeżeli:

- nie posiadają zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości!
- nie zostali w sposób udokumentowany przeszkoleni, jak bezpiecznie odśnieżać!
- nie zostały zagwarantowane skuteczne środki ochrony zbiorowej przed upadkiem z wysokości lub każdego pracownika nie wyposażono w indywidualne środki przez takim upadkiem!

Osoba odpowiedzialna za odśnieżanie ma obowiązek tak zorganizować pracę, aby uchronić pracowników nie tylko przed upadkiem z dachu z powodu zbytniego zbliżenia się do jego krawędzi, ale również zabezpieczyć na wypadek, gdyby dach się załamał!

3. W pomieszczeniach pracy należy zapewnić temperaturę odpowiednią do rodzaju wykonywanej pracy.

Niezbędne jest także zapewnienie pracownikom posiłków regeneracyjnych, ciepłych napojów i odzieży. Stanowiska, na których mogą być wydawane ustala pracodawca w porozumieniu ze związkami zawodowymi bądź z przedstawicielami pracowników. Informacje takie powinien zawierać regulamin pracy.

Przepisy BHP określają minimalną temperaturę w pomieszczeniach, gdzie wykonywana jest praca.

Przy lekkiej pracy fizycznej, np. w biurach, temperatura nie powinna być niższa niż 18 stopni C. Pozostali pracownicy, zatrudnieni np. w halach produkcyjnych, powinni mieć zapewnioną temperaturę nie niższą niż 14 stopni C.

4. Standardy pracy wykonywanej na wolnej przestrzeni:

- Zapewnienie odzieży ochronnej, posiłków regeneracyjnych i ciepłych napojów, przy temperaturze powietrza zimą (od 1 listopada do 31 marca) niższej niż 10 stopni C.
- Zapewnienie pomieszczenia, w którym pracownicy wykonujący prace na wolnej przestrzeni się ogrzeją lub zmienią odzież – temperatura w nich nie powinna być niższa niż 16 stopni C.

Tadeusz J. Zając
Główny Inspektor Pracy